

Titel: Kapitle II.

Citation: "Kapitle II.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r03-shoot-chptrd1e49586.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitle II.

Om Fuldbydelsesmåden.

Udkastets Grundtanke er her, at man for formueretlige Forpligtelser kun er berettiget til at holde sig til Skyldnerens Formue, men ikke til hans Person. Dette Princip blev allerede anerkjendt i Konkursloven 25de Marts 1872, men gennemførtes dengang ikke i fuld Konsekvents. Ved den nævnte Lovs § 162 blev Gjældsængsel vel ophævet i dets vigtigste Anvendelse som Exekutionsmiddel nemlig overalt, hvor der handles om Penges Betaling. Derimod bibeholdt Konkursloven Gjældssængslet i den Anvendelse, det hidtil havde havt på sådanne Forpligtelser, der gå ud på Fortagelse af andre Handlinger end Betaling af Penge. Dette var imidlertid — som det også fremhæves i Konkurslovudkastets Motiver, — udelukkende grundet deri, at den fuldstændige Gennemførelse af Principet forudsatte en videregående Forandring af det bestående Exekutionssystem navnlig i den Retning, at Efterkommelsen af Domme, som gå ud på en Handlings Foretagelse, ikke sikres ved Tvangsmulfter, men derigjennem, at Domhaverens Interesse i Dommens Opfyldelse ansættes til et Pengebeløb, der inddrives ganske som en anden Gjæld, En sådan System«

forandring, som der ikke fandtes Lejlighed til at medlage i Konkursloven, er nu føreflået i det forliggende Udkast, idet Kommissionen har forment, at det bestående Tvangsmulftsystem hverken er begrundet i nogen praktisk Nødvendighed eller stemmende med rigtige Retsgrundsætninger. Holder man sig på det civile Område, tilsiger Sagens Natur formentlig, at Brud på den ved en Dom pålagte Forpligtelse kun bør medføre, at Domfældte bliver pligtig at erstatte det derved bevirkede Tab og ikke videre. Uden Hensyn til Beskaffenheden af det Retsgode, som rammes ved Exekutionen, altså selv om det er Formuen, bør derfor det Indgreb, der sker i Skyldnerens Rettigheder ikke være større end nødvendigt for at skaffe Domhaveren fuld Erstatning. Hvis man derimod tilføjer Skyldneren et Onde, som ikke udmåles efter denne rent civilretlige Målestok, men efter andre Hensyn, navnlig Hensynet til, hvad der kræves til at overvinde hans Modvillie o. desl., så er man — hvad enten dette Onde nu består i Ulempe på Person eller i Formuetab (Tvangsmulfter) — gået ud over den civile Exekutions naturlige Område og i Virkeligheden stået ind på lignende Afveje som dem, der føre til at forsvare Gjældsængfel. En ganske anden Sag er det, at der efter Omstændighederne bør sættes offentlig Straf for modvillig at oversidde en Dom, men en sådan Straf bør kun bringes til Anvendelse ifølge en kriminel Dom, efterat der er ført Bevis for Skyldnerens Strafskyld, og det bør ikke stå Domhaveren frit for at vedblive med Tvangsmidlers Anvendelse, indtil Skyldneren selv beviser eller tilvejebringer Sandsynlighed for sin Mangel på Evne til at opfylde Dommen; thi Tvangsmidlet vil da kunne ramme Andre end den Modvillige, og selv om det rammer den Modvillige, vil det let kunne ske, at der derigjennem tilføjes ham et uforholdsmæssig stort Onde eller i al Fald et Onde, som ikke er udmålt efter hans Strafskyld, Disse Betragtninger føre konsekvent til at forkaste det i Frd. 6te April 1842 fulgte Tvangsmulftsystem ved Domme, som tilpligte Domfældte at føretage en Handling. Der er ingen Grund til, at der ved en fortsat Inddrivelse

af Tvangsmulfterne skal kunne påføres Domfældte et uforholdsmæssig stort Onde, især da hans Undladelse af at opfylde Dommen ikke behøver at grunde sig på Trods, i hvilken Henseende det må erindres, at den civile Exekution rammer Alle eens uden nogen Undersøgelse af de subjektive Omstændigheder. Domhaveren kan fra et civilretligt Standpunkt ikke fordrere Mere end Erstatning. Det synes derfor naturligt i Stedet for Tvangsmulftsystemet at stille den i flere fremmede Lovgivninger, såsom den franste og i sin Tid den romerske Ret (jfr. i Modsætning hertil Civilprocesloven for det tyske Rige § 774), anviste Fremgangsmåde, hvorefter al Exekution i Tilfælde af den omhandlede Art skal ske ved Inddrivelse af det Pengebeløb, hvortil Domhaverens Interesse i Dommens Efterkommelse ved en foretagen Vurdering anflåes, dog selvfølgelig med Undtagelse af sådanne Tilfælde, i hvilke Fogden umiddelbart kan exekvere Dommen uden at tilføje Domfældte noget principstridigt personligt Onde. Til at stå ind på denne Vej i det føreliggende Udkast har man såmeget mere fundet Grund, som det vistnok må erkjendes, at Tvangsmulftsystemet ikke vel kan bevares, uden at Anvendelse af Gjældsængsel tilstedes for det Tilfælde, at Mulfterne ikke kunne inddrives. Thi når ikke Gjældsængsel står bagved, ville vistnok Tvangsmulfterne tabe Storstedelen af deres Betydning. Endelig bør det fremhæves, at Tvangsmulftsystemet, hvorledes det end indrettes, ikke kan stå som en i sig afsluttet og tilstrækkelig Gxekutionsmåde, men at man dog tilsidst, når det viser sig, at Mulfterne ikke virke, må gribe til den Udvej at tilkjende Domhaveren Erstatning.

Efter det i Udkastet fulgte System sker altså næsten al Exekution ved Inddrivelse af et Pengebeløb, og heraf er det da atter blevet en Følge, at Udkastet hævder som undtagelsesfri Regel, at Gjældsængsel ikke kan anvendes for formueretlige Forpligtelser. Hvad angår Stoffets Ordning, er Udkastet gået den Vej først at omhandle de Domme, der ikke lyde på Udredelsen af Penge. Idet der med Hensyn til disse gives Regler for,

hvorledes Domfældtes Forpligtelse i de fleste Tilfælde omsættes til

et Pengebeløb, bliver det tilstrækkeligt iøvrigt at henvise til Reglerne om Domme, der lyde på Udredelsen af Penge, hvilke omhandles i nærværende Kapitels anden Underafdeling.